

*Лозовенко А. С., слухач,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського, м. Київ*

АНАЛІЗ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

З огляду на зміну правового регулювання предметної області проведено аналіз системи стратегічних комунікацій Міністерства оборони України, ймовірного впливу набрання чинності Закону України «Про медіа» на повсякденну діяльність військових медіа в системі Міністерства оборони України як елементу системи стратегічних комунікацій.

Обов'язковій реєстрації підлягають суб'єкти, що здійснюють мовлення без використання радіочастотного спектра, суб'єкти у сфері аудіовізуальних медіа на замовлення, провайдери аудіовізуальних сервісів та провайдери платформ спільного доступу до відео [1, с. 4].

Суб'єкти у сфері друкованих медіа можуть зареєструватися добровільно відповідно до вимог цього Закону з урахуванням особливостей, проте з моменту визнання Верховною Радою України певної держави державою-агресором (державою-окупантом) та протягом п'яти років з дня прийняття Верховною Радою України рішення про скасування такого статусу, реєстрація є обов'язковою [1, с. 8].

Суб'єкти у сфері онлайн-медіа можуть зареєструватися добровільно відповідно до вимог Закону.

Суб'єкти, що підлягають обов'язковій реєстрації, мають право розпочинати відповідну діяльність з дня реєстрації. Це обмеження не поширюється на провайдерів платформ спільного доступу до відео.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають право надавати державні гранти та інші види державної підтримки виключно зареєстрованим медіа, а також замовляти в них роботи та послуги.

Онлайн-медіа можуть подаватися на реєстрацію з квітня 2023 року.

Онлайн-медіа будуть поділятися на:

- зареєстровані медіа;
- ті, що не реєструвались, але на їх сайті є контактна інформація;
- анонімні ресурси.

Кожна з цих груп має свою шкалу санкцій за порушення законодавства. Найсуворіші – для анонімних медіа. Якщо Національна рада з питань телебачення та радіомовлення як регулятор не зможе сконтактуватися з самим медіа – вона повинна звернутися до платформи, на якій вони працюють.

У 2024 році Національна рада з питань телебачення та радіомовлення має затвердити критерії для визнання інтернет-ресурсів, які не зареєструвались такими, що підпадають під визначення онлайн-медіа.

Не є онлайн-медіа:

- приватні сторінки в соціальних мережах;
- сайти юридичних осіб, які використовуються для ведення своєї господарської діяльності;
- сайти політичних партій.

Блогери та лідери громадських думок не є суб'єктами у сфері онлайн-медіа, проте вони можуть зареєструватися в такому статусі, наприклад, щоб мати можливість надавати послуги відповідно до процедур тендерних закупівель.

Відповідно до Закону органи державної влади не можуть бути засновниками медіа, за деякими винятками.

Стаття 125 Закону передбачає, що з моменту визнання Верховною Радою України певної держави державою-агресором (державою-окупантом) та протягом п'яти років з дня прийняття Верховною Радою України рішення про скасування такого статусу Міноборони, військові адміністрації та військово-цивільні адміністрації населених пунктів можуть створювати аудіовізуальні медіа для задоволення інформаційних потреб населення територій з особливим режимом мовлення на підставі дозволу на тимчасове мовлення. Також Міноборони може засновувати онлайн- та друковані медіа.

До військових медіа у системі Міноборони належать Інформаційне агентство відоме під брендом Армія Inform, Центральна телерадіостудія Міністерства оборони (включає військове радіо «Армія FM») та телерадіостудія «Бриз».

До квітня 2024 року має відбутися юридичне переформатування діяльності Інформаційного агентства, зважаючи на втрату чинності Закону України «Про інформаційні агентства» статус юридичної особи повинен змінитися на суб'єкта у сфері онлайн-медіа.

Також Міністерство оборони України може створювати суб'єкти у сфері аудіовізуальних медіа для задоволення інформаційних потреб населення територій з особливим режимом мовлення. Отже, Центральна телерадіостудія Міністерства оборони та телерадіостудія «Бриз» задля збереження статусу медіа впродовж року повинні надати документи для перереєстрації до Національної ради з питань телебачення та радіомовлення. Діяльність таких медіа буде здійснюється на підставі дозволу на тимчасове мовлення.

Водночас, 23 березня 2023 року Національна рада з питань телебачення та радіомовлення видала ліцензію Центральній телерадіостудії Міністерства оборони на супутникове мовлення з логотипом «Армія ТБ».

Окрім Міноборони, право на створення аудіовізуальних медіа мають військові адміністрації населених пунктів та військово-цивільні адміністрації населених пунктів.

З огляду на набрання чинності Закону юридично стає можливим заснування Міноборони друкованого (друкованих) медіа для задоволення інформаційних потреб особового складу сил безпеки та оборони.

Періодичне видання друкованих засобів масової інформації, засновником яких було Міноборони, – центрального друкованого органу Міністерства оборони України «Народна армія» та журналу «Військо України» було припинено у 2018 році, через переформатування антитерористичної операції на Операцію Об'єднаних сил у квітні 2018 року. Відповідно до статті 8-1 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» Міноборони мало право на створення друкованих засобів масової інформації лише на час проведення антитерористичної операції [2, с. 10].

Отже, станом на початок травня 2023 року механізм системи стратегічних комунікацій Міністерства оборони України у цій сфері є на стадії розробки та впровадження.

Список використаних джерел

1. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX: станом на 22 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 02.04.2023).
2. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 р. № 2782-XII: станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text> (дата звернення: 02.04.2023).

*Макаров Я. І., слухач,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського, м. Київ*

ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Стратегічні комунікації у Збройних Силах України в період воєнного стану реалізуються в межах Законодавства України. Серед іншого важливими визначальними чинниками, що формують умови реалізації СК, є вимоги положень відповідних керівних документів. Відповідно до Концепції стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України, основними прин-